

Hallituksen esitys laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta ja maahantulosäännösten voimassaolon jatkamisesta; Finnairin lausunto – viite VN/21186/2021

Finnair kiittää mahdollisuudesta lausua 21.9.2021 annetusta hallituksen esityksestä tartuntatautilain muuttamiseksi ja voimassa olevan lainsäädännön voimassaolon jatkamiseksi.

Aina koronaviruksen alusta alkaen Finnair on omissa lausunnoissaan ja viestinnässään korostanut koronatoimien oikeasuhteisuutta ja riskiperusteisiin arvioihin perustuvia toimenpiteitä. Maahantulosäännösten osalta riskiperusteisuus ei kuitenkaan ole ollut Suomen toteuttamien matkustusrajoitusten keskeinen toimintatapa. Sen sijaan on turvauduttu geneerisiin linjauksiin, jotka ovat vaikeuttaneet merkittävästi Suomeen suuntautuvaa matkustusta.

Tartuntatautilakiin (1227/2016) lisätyt 16a-16g ovat mahdollistaneet täyden rokotussarjan saaneiden ihmisten matkustamista merkittävällä tavalla. Kesäkuussa eduskunnan tekemät muutokset hallituksen esitykseen maahantulomallista selkeyttivät tilannetta.

Finnair kiinnittää huomiota hallituksen esityksen aikeeseen jatkaa nykyisen lain väliaikaisten säännösten voimassaoloa aina vuoden 2021 loppuun saakka. Merkittävästi muuttuneessa rokotekattavuus- ja tautitilanteessa emme näe, että kyseinen esitys olisi oikeasuhtainen tai välttämätön. Päätöstä tehtäessä on myös syytä ottaa huomioon perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 26/2021 vp— HE 105/2021 vp, jossa valiokunta ei nähnyt perusteltua tarvetta lainsäädännön voimassaololle 31.12.2021 asti, vaan totesi sen olevan tarkoituksenmukaista olla voimassa 15.10. saakka. Parantuneessa rokote- ja tautitilanteessa ei ole osoitettavissa sellaista kehitystä, joka asettaisi tarpeelliseksi haastaa perustuslakivaliokunnan johtopäätöstä.

Samanaikaisesti voimassa olevan lain kanssa on huomioitava hallituksen sitoutuminen yhteiskunnan avautumiseksi lokakuun kuluessa, rokotekattavuuden yltäessä n. 80%:iin. Rokotekattavuuden noustessa Suomessa tasolle, joka suojaa yhteiskunnan terveydenhuollon kapasiteetin kestävyttä ja ja haavoittuvassa asemassa olevia ihmisryhmiä, maahantulon rajoittaminen ja testivaatimusten edellyttäminen etenkin EU-/Schengen alueen matkustajilta ei ole enää perusteltua. Muutokselle ei lakiesityksen perusteluissa myöskään esitetä riittäviä lääketieteellisiä kriteereitä ja perusteluja.

Jos eduskunta kuitenkin päätyy jatkamaan lain voimassaoloa HE:n mukaisesti vuoden loppuun, Finnair haluaa kiinnittää huomiota siihen, että erillisellä asetuksella säädetty ja 15.10. erääntyvä valtionhallinnon asetus poikkeuksista velvollisuudesta esittää covid-19 todistus tai osallistua covid-19 testiin, tulee päättää nykyisen voimassaolon mukaisesti 15.10. Ko. asetuksen pohjana oleva vapaan maahantulon rajana pidetään yhä ilmaantumislukua 10/100000/14, joka ei vallitsevassa korona- ja rokotetilanteessa ole oikeasuhtainen, ei millään lailla mielekäs eikä uskottava. Ko. ilmaantumisluvun

kautta Suomi arvioi tälläkin hetkellä riskimaiksi ja -alueiksi maita, joiden koronatilanne on Suomea moninkertaisesti parempi.

Koronaan liittyvän rajaturvallisuuden näkökulmasta ainoa mielekäs tapa toimia olisi yhä edelleen riskiperusteinen malli, jossa ylimääräiset tarkastusvaatimukset/-toimenpiteet kohdennettaisiin erityisen korkean riskin ja koronailmaantuvuuden maista saapuviin matkustajiin. Nykyisen rokotekattavuuden tilanteessa aiemmin keskustellut ilmaantumislukumääritelmät ovat menettäneet merkityksensä ja korkean riskin raja tuleekin arvioida uudelleen riippumattomien lääketieteellisten arvioiden valossa, koskien vain maita ja alueita, joissa rokotekattavuus on toistaiseksi vaatimaton.

Koronatodistusten tarkastuksen osalta maahantulopisteillä Finnair kiittää viimeaikaisia pääkaupunkiseudun kaupunkien linjauksia, joissa on päädytty toteuttamaan riskiperusteisesti tartuntatautilain mukaisia pistotarkastuksia. Tämä on tärkeä linjaus matkustuksen elpymisen näkökulmasta.

Lisätiedot: yhteiskuntasuhdejohtaja Sami Lahdensuo,
sami.lahdensuo@finnair.com p. 050 4141715